

Ministerie van Sociale Zaken en
Werkgelegenheid

WERKTIJDVERKORTING 2018

Een onderzoek naar het beroep door ondernemingen in 2018 op art. 8 van het
Buitengewoon Besluit Arbeidsverhoudingen 1945

Februari 2019

N.Y. Kuiper

INHOUDSOPGAVE

BLZ.

SAMENVATTING		I
1	INLEIDING	1
2	ONDERNEMINGEN EN WERKTijdVERKORTING	3
2.1	Het beroep door ondernemingen op werktijdverkorting	3
2.1.1	Indeling naar economische sector en grootteklasse	3
2.2	Indeling in toegewezen en afgewezen aanvragen	4
2.2.1	Totaal aantal aanvragen naar economische sector en grootteklasse	4
2.2.2	Oorzaken van een verminderde bedrijvigheid	5
2.2.3	Historische gegevens	6
3	TOEGEWENZEN AANVRAGEN OM ONTHEFFING	9
3.1	Achtergronden bij de toegewezen aanvragen	9
3.1.1	Periode toegekende werktijdverkorting	9
3.1.2	Reden van aanvraag	10
3.2	Werknemers waarvoor werktijdverkorting is aangevraagd	10
3.3	Percentage toegekende WTV	11
3.4	Het gebruik van de toegekende werktijdverkorting	12
4	AFGEWEZEN VERZOEKEN OM ONTHEFFING	13
4.1	Achtergronden bij de afgewezen aanvragen	13
4.2	Redenen voor afwijzing	13
4.3	Bezwaarschrift- en beroepsprocedures	13
BIJLAGEN		
1	Overzicht van ondernemingen en aanvragen in 2018	17
2	Overzicht van Nederlandse ondernemingen	19
3	Overzicht van toegewezen en afgewezen aanvragen	21
4	Overzicht van toe- en afgewezen eerste aanvragen	23

SAMENVATTING

In 2018 hebben 52 ondernemingen in totaal 75 aanvragen om ontheffing van het verbod op werktijdverkorting ingediend. Het aantal aanvragen in 2018 is ten opzichte van 2017 met 25% gedaald. In 2018 was er, net als in 2017, geen sprake van grootschalige calamiteiten waarvoor werktijdverkorting zou kunnen worden verkregen. Wel heeft de extreem droge zomer van 2018 tot een aantal aanvragen geleid.

Van het totale aantal in 2018 ingediende aanvragen om ontheffing is 60% toegewezen, hetgeen overeenkomt met het gemiddelde van de laatste jaren. Het aantal afgewezen aanvragen bedraagt 39%, een stijging met 10%-punten ten opzichte van 2017. Daar staat tegenover dat er in 2018, in tegenstelling tot 2017, geen sprake is van intrekkingen van (weinig kansrijk geachte) aanvragen door ondernemingen. De resterende 1% betreft een nog niet afgehandelde aanvraag.

40% van ondernemingen met een verzoek om werktijdverkorting heeft minder dan vijf werknemers in dienst. Het merendeel van de verzoeken om ontheffing is afkomstig van ondernemingen uit de sectoren 'handel & horeca' (37%).

Door 46% van de ondernemingen met een toegewezen aanvraag wordt brand als reden genoemd voor het verzoek om werktijdverkorting. De overige ondernemingen met een toegewezen aanvraag noemen vogelgriep (27%), droge zomer (23%) of stormschade (5%) als reden voor het verzoek.

De ondernemingen met een afgewezen aanvraag noemen als reden voor de aanvraag van werktijdverkorting vooral economische (28%) en diverse omstandigheden (41%), zoals tijdelijk slechte bereikbaarheid of oponthoud door procedures rond vergunningen en bezwaarschriften.

1 INLEIDING

In deze rapportage wordt een overzicht gegeven van alle gedurende het jaar 2018 door ondernemingen ingediende aanvragen voor het verkrijgen van ontheffing van het verbod op werktijdverkorting (WTV). Er wordt ingegaan op de toegewezen en de afgewezen aanvragen. In 2018 waren er geen ingetrokken aanvragen.

In hoofdstuk 2 staan de ondernemingen centraal die een beroep hebben gedaan op de WTV-regeling. Het aantal ondernemingen en aanvragen wordt uitgesplitst naar economische sector en grootteklasse. Verder wordt een uitsplitsing gemaakt naar toegewezen en afgewezen aanvragen. Het hoofdstuk wordt afgesloten met een overzicht van de aanvragen sinds 2009.

In de twee volgende hoofdstukken ligt de nadruk op de door de ondernemingen ingediende aanvragen: in hoofdstuk 3 gaat het om toegewezen aanvragen, in hoofdstuk 4 staan de afgewezen verzoeken om ontheffing centraal.

In hoofdstuk 3 wordt ingegaan op de achtergronden bij de toegewezen aanvragen: de periode waarin de aanvraag zich bevindt en de reden van de aanvraag. Verder komt het aantal werknemers waarvoor WTV is aangevraagd en is toegekend aan de orde, evenals de mate waarin door de ondernemingen feitelijk gebruik is gemaakt van de regeling.

In hoofdstuk 4 wordt ingegaan op de afgewezen aanvragen: de redenen waarom ondernemingen een aanvraag om werktijdverkorting hebben ingediend, de reden(en) van afwijzing en eventueel tegen de afwijzing ingediende bezwaarschriften.

2 ONDERNEMINGEN EN WERKTijdVERKORTING

In dit hoofdstuk wordt een overzicht gepresenteerd van het beroep dat ondernemingen in 2018 hebben gedaan op de WTV-regeling¹. Het totaal aantal ondernemingen en aanvragen wordt uitgesplitst naar economische sector en grootteklasse. Verder wordt een indeling gemaakt naar toegewezen en afgewezen aanvragen. Afgesloten wordt met een historisch overzicht.

2.1 Het beroep door ondernemingen op werktijdverkorting

In 2018 zijn door 52 ondernemingen in totaal 75 verzoeken in het kader van de WTV-regeling ingediend. Het gaat hierbij om 51 eerste aanvragen en 24 herhalingsaanvragen.

2.1.1 Indeling naar economische sector en grootteklasse

In onderstaande tabel is het totale beroep op de WTV-regeling in 2018 uitgesplitst naar economische sector weergegeven. Tussen haakjes is voor elke economische sector het beroep als percentage van het totaal weergegeven.

Tabel 2.1 Totaalaantal ondernemingen en aanvragen (eerste en herhalingsaanvragen), uitgesplitst naar economische sector (absoluut en procentueel).

	beroep op de WTV-regeling			percentages
	ondernemingen	eerste aanvragen	herhalingsaanvragen	ondernemingen in Nederland
landbouw	7 (14%)	7	4	10%
industrie	7 (14%)	7	-	7%
bouwnijverheid	1 (2%)	1	1	8%
handel & horeca	19 (37%)	18	12	31%
vervoer & communicatie	6 (12%)	6	4	8%
zakelijke dienstverlening	7 (14%)	7	3	21%
overige dienstverlening	5 (10%)	5	-	17%
totaal	52 (100%)	51	24	100%

In de laatste kolom is ter vergelijking de verdeling van de Nederlandse ondernemingen over de verschillende economische sectoren weergegeven².

Van de 52 ondernemingen met een verzoek om ontheffing is 37% afkomstig uit de sector 'handel en horeca' en 2% uit de sector 'bouw'. Voor de rest van de

¹ Bedrijven kunnen een beroep doen op de WTV-regeling indien sprake is van een vermindering in de bedrijvigheid waarbij gedurende ten minste twee weken en ten hoogste 24 weken minimaal 20% van de ter beschikking staande arbeidscapaciteit naar verwachting niet kan worden benut als gevolg van buitengewone omstandigheden die niet tot het normale ondernemersrisico kunnen worden gerekend, zoals calamiteiten, collectieve problemen en weersomstandigheden. Economische oorzaken kunnen niet worden aangemerkt als buitengewone omstandigheden.

² Bron: CBS Statline, Bedrijven naar grootte en rechtsvorm, gegevens 1^e kwartaal 2019. Zie Bijlage 2 voor een overzicht van de Nederlandse ondernemingen naar economische sector en naar grootteklasse.

ondernemingen met een verzoek tot ontheffing geldt dat zij in 10 tot 14% afkomstig zijn uit van een van de andere economische sectoren.

In onderstaande tabel is voor het totale aantal ondernemingen dat een beroep heeft gedaan op de WTV-regeling, een uitsplitsing naar grootteklasse weergegeven. Evenals in voorgaande tabel is de verdeling naar eerste aanvragen en herhalingsaanvragen én de verdeling van het totaal aantal Nederlandse ondernemingen over de verschillende grootteklassen opgenomen.

Tabel 2.2 Totaalaantal ondernemingen en aanvragen (eerste en herhalingsaanvragen), uitgesplitst naar grootteklasse (absoluut en procentueel).

	beroep op de WTV-regeling			percentages ondernemingen in Nederland
	ondernemingen	eerste aanvragen	herhalings- aanvragen	
1-4 werknemers	21 (40%)	17	12	62%
5-9 werknemers	11 (21%)	12	4	18%
10-49 werknemers	17 (33%)	19	8	15%
50-99 werknemers	-	-	-	2%
100+ werknemers	3 (6%)	3	-	2%
totaal	52 (100%)	51	24	100%

62% van het totale aantal Nederlandse ondernemingen heeft minder dan vijf werknemers in dienst. Van alle bedrijven die een beroep op de WTV-regeling hebben gedaan, is 40% afkomstig uit deze grootteklasse. Een relatief groot beroep op de WTV-regeling wordt gedaan door ondernemingen met 10 tot 50 werknemers (33%, terwijl 15% van de ondernemingen onder deze klasse valt).

2.2 Indeling in toegewezen en afgewezen aanvragen

De aanvragen van de 52 ondernemingen om werktijdverkorting kunnen worden onderverdeeld in afgewezen en toegewezen aanvragen³.

2.2.1 Totaalaantal aanvragen naar economische sector en grootteklasse

Van de 75 door ondernemingen ingediende aanvragen zijn 45 aanvragen (60%) om werktijdverkorting toegewezen. Deze aanvragen zijn afkomstig van 22 ondernemingen. Er zijn 29 aanvragen afgewezen (39%), nul aanvragen ingetrokken door de ondernemingen en één nog niet afgehandeld (1%).

In onderstaande tabel zijn de aantallen toegewezen, afgewezen en ingetrokken aanvragen, uitgesplitst naar economische sector, in beeld gebracht.

³ Er zijn in 2018 geen aanvragen ingetrokken; voor één aanvraag geldt dat er nog geen beslissing is genomen.

Tabel 2.3 Totaalaantal toegewezen en afgewezen aanvragen gerelateerd aan het totale aantal ingediende aanvragen, uitgesplitst naar economische sector².

	toegewezen aanvragen		afgewezen aanvragen	
	absoluut ¹	%	absoluut	%
landbouw	10 (6)	(91%)	1	(9%)
industrie	2 (2)	(29%)	5	(71%)
bouwnijverheid	2 (1)	(100%)	-	-
handel & horeca	18 (7)	(60%)	11	(37%)
vervoer & communicatie	8 (4)	(80%)	2	(20%)
zakelijke dienstverlening	5 (2)	(50%)	5	(50%)
overige dienstverlening	-	-	5	(100%)
totaal	45 (22)	60%	29 (29)	39%

¹ Bij de toegewezen aanvragen is voor elke sector tussen haakjes het aantal ondernemingen opgenomen. Bij de afgewezen aanvragen is dit alleen bij het totaalaantal aanvragen gedaan, omdat het aantal aanvragen en ondernemingen daar vaak hetzelfde is.

² Een nog lopende aanvraag is niet in de tabel opgenomen. Het betreft hier een onderneming uit de sector handel & horeca.

Het percentage toegewezen aanvragen is het hoogst in de sectoren landbouw en bouwnijverheid en het laagst in de sectoren industrie en overige dienstverlening. De toegewezen aanvragen komen in hoofdstuk 3 aan de orde en in het vierde hoofdstuk wordt nader ingegaan op de afgewezen aanvragen.

2.2.2 Oorzaken van een verminderde bedrijvigheid

Naast de gebruikelijke oorzaken van verminderde bedrijvigheid was er in 2018 sprake van een specifieke oorzaak: de extreem droge zomer. Dit leidde tot een laag waterpeil in rivieren en gestremde sluizen, waardoor het vervoer over water in de problemen kwam. Door de droogte kreeg de landbouwsector te maken met mislukte oogsten. Verder was er in augustus 2018 een flinke zomerstorm die tot schade heeft geleid, en waren er ook dit jaar weer een aantal uitbraken van vogelgriep.

Door de 52 ondernemingen wordt een verscheidenheid aan oorzaken voor het verzoek om werktijdverkorting aangegeven:

- Gevolgen droge zomer 15%
- Uitbraak vogelgriep 14%
- Stormschade 2%
- Brand 31%
- Economische omstandigheden 15%
- Diversen 23%

De gevolgen van de extreem droge zomer zijn voor 15% van de ondernemingen de oorzaak van de (gedeeltelijke) bedrijfsstillegging. De meest voorkomende oorzaak is brand (31%). Economische omstandigheden (15%) wil zeggen dat er (tijdelijk) minder vraag is naar de producten of diensten. Onder de oorzaak diversen (23%) vallen onder andere situaties waarin sprake is van gedwongen sluitingen van panden, werkzaamheden in de buurt en oponthoud door procedures rond vergunningen en bezwaarschriften.

In onderstaande tabel worden de ondernemingen met een aanvraag, gegroepeerd naar reden van de aanvraag, uitgesplitst naar economische sector. Hieruit blijkt dat bij de aanvragen om werktijdverkortening sprake is van een sectorspecifieke problematiek.

Tabel 2.4 Redenen van ondernemingen om werktijdverkortening aan te vragen, uitgesplitst naar economische sector.¹

	droge zomer	vogelgriep	brand	econ. omstandigheden	diversen
landbouw	1 (13%)	3 (43%)	3 (19%)	-	-
industrie	2 (25%)	1 (14%)	2 (13%)	1 (13%)	1 (8%)
bouwnijverheid	-	-	1 (6%)	-	-
handel & horeca	1 (13%)	1 (14%)	8 (50%)	1 (13%)	7 (58%)
vervoer & communicatie	4 (50%)	-	-	1 (13%)	1 (8%)
zakelijke dienstverlening	-	2 (29%)	1 (6%)	2 (25%)	2 (17%)
overige dienstverlening	-	-	1 (6%)	3 (38%)	1 (8%)
totaal	8 (100%)	7 (100%)	16 (100%)	8 (100%)	12 (100%)

¹ De oorzaak stormschade komt bij een onderneming voor, uit de sector handel & horeca.

In de sector vervoer & communicatie is de droge zomer de meest voorkomende reden om een beroep te doen op de regeling werktijdverkortening (50%); in de sector landbouw is dit vogelgriep (43%). In de sector handel & horeca scoren twee redenen hoog, namelijk brand (50%) en diversen (58%). Economische omstandigheden spelen vooral een rol in de overige dienstverlening (38%).

2.2.3 Historische gegevens

In onderstaande tabel wordt voor de afgelopen tien jaar een overzicht gepresenteerd van het aantal door ondernemingen ingediende aanvragen om werktijdverkortening, uitgesplitst naar toewijzingen, afwijzingen en voortijdige ingetrokken aanvragen.

Tabel 2.5 Aantal aanvragen om werktijdverkortening over de jaren sinds 2009, uitgesplitst naar aantal toewijzingen, afwijzingen en intrekkingen.

	aantal aanvragen	=	aantal toewijzingen	=	aantal afwijzingen	=	aantal intrekkingen
2009	142	=	82 (58%)	=	57 (40%)	=	3 (2%)
2010	171	=	113 (66%)	=	58 (34%)	=	-
2011	236	=	132 (56%)	=	100 (42%)	=	4 (2%)
2012	181	=	107 (59%)	=	68 (38%)	=	6 (3%)
2013	87	=	9 (10%)	=	75 (86%)	=	3 (4%)
2014	222	=	148 (67%)	=	66 (30%)	=	8 (4%)
2015	125	=	71 (57%)	=	43 (34%)	=	11 (9%)
2016	226	=	155 (69%)	=	62 (27%)	=	6 (3%)
2017	100	=	62 (62%)	=	29 (29%)	=	7 (7%)
2018 ⁴	75	=	45 (60%)	=	29 (39%)	=	-

⁴ Eind 2018 is er op een aanvraag nog geen beslissing genomen.

Uit bovenstaande cijfers blijkt dat het aantal toegewezen aanvragen de laatste tien jaar (afgezien van het jaar 2013⁵) schommelt rond de 62%.

In 2018 is het aantal aanvragen dat is toegewezen gedaald van 62% in 2017 naar 60%. Het aantal afgewezen aanvragen is met 10%-punten gestegen in 2018. Er waren in 2018 geen intrekkingen, in 2017 wel (7%); dit zijn doorgaans aanvragen waarvan de onderneming zelf al inschat dat ze weinig kans op toewijzing hebben.

In 2016 was het aantal aanvragen relatief hoog in verband met de calamiteit hagel- en waterschade. Door het ontbreken van grootschalige calamiteiten in 2017 en 2018 was het aantal aanvragen relatief laag in vergelijking met de meeste voorgaande jaren.

⁵ In 2013 is 10% van de aanvragen toegewezen. In dat jaar was er geen sprake van calamiteiten en de 86 ondernemingen die een aanvraag voor WTV deden noemden als oorzaak vooral redenen die doorgaans tot het normale bedrijfsrisico worden gerekend: economische omstandigheden (53%) en diversen (27%).

3 TOEGEWENZEN AANVRAGEN OM ONTHEFFING

In 2018 zijn voor 22 ondernemingen 45 aanvragen (60% van het totale aantal ingediende aanvragen) voor het verkrijgen van ontheffing van het verbod op werktijdverkorting toegewezen. In dit hoofdstuk wordt het aantal eerste aanvragen en de herhalingsaanvragen uitgesplitst naar economische sector. Verder wordt ingegaan op de WTV-periode waarin ondernemingen zich bevinden, het aantal werknemers waarvoor werktijdverkorting is toegewezen, en met hoeveel procent de werktijd is verkort.

3.1 Achtergronden bij de toegewezen aanvragen

Van 22 ondernemingen zijn, in 2018⁶, een eerste aanvraag en eventueel een of meerdere herhalingsaanvragen (45 aanvragen in totaal) toegewezen. In onderstaande tabel wordt het aantal ondernemingen en de door hen ingediende aanvragen uitgesplitst naar economische sector.

Tabel 3.1 Aantal ondernemingen waaraan ontheffing is verleend, uitgesplitst naar economische sector en moment van eerste aanvraag.

	2018		overloop uit 2017	
	ondernemingen	toewijzingen	ondernemingen	toewijzingen
landbouw	6 (29%)	10	-	-
industrie	2 (10%)	2	-	-
bouwnijverheid	1 (5%)	2	-	-
handel & horeca	7 (33%)	16	1 (100%)	2
vervoer & communicatie	4 (19%)	8	-	-
zakelijke dienstverlening	2 (10%)	5	-	-
overige dienstverlening	-	-	-	-
totaal	21 (100%)	43	1 (100%)	2

Van de in totaal 22 ondernemingen waaraan in 2018 in het kader van de WTV-regeling ontheffing is verleend, is 36% afkomstig uit de sector 'handel & horeca' en 29% uit de sector landbouw.

3.1.1 Periode toegekende werktijdverkorting

Werktijdverkorting wordt voor ten hoogste een periode van zes weken verleend en kan op verzoek van de werkgever driemaal worden verlengd, telkens voor een periode van ten hoogste zes weken.

Van de 22 ondernemingen waarvan de aanvraag om werktijdverkorting is toegewezen, kan worden aangegeven in welke periode de ondernemingen zich bevinden. In onderstaande tabel is dit, uitgesplitst naar economische sector, in beeld gebracht.

⁶ Voor één onderneming geldt dat de eerste aanvraag in 2017 was, en twee toegewezen herhalingsaanvragen in 2018.

Uit de tabel blijkt dat ultimo 2018 door 11 ondernemingen (50%) alleen een eerste aanvraag om werktijdverkorting is ingediend en toegewezen. Van zeven ondernemingen is daarnaast ook een 1e herhalingsaanvraag toegewezen, van twee ondernemingen ook een 2^e herhalingsvraag en van eveneens twee ondernemingen ook een 3^e herhalingsvraag.

Tabel 3.2 WTV-periode waarin zich de ondernemingen met een toegewezen aanvraag ultimo 2018 bevinden, uitgesplitst naar economische sector.

	1e aanvraag	1e vervolg	2e vervolg	3e vervolg	totaal
landbouw	5	1	-	-	6
industrie	2	-	-	-	2
bouwnijverheid	-	1	-	-	1
handel & horeca	2	3	1	1	7
vervoer & communicatie	1	2	1	-	4
zakelijke dienstverlening	1	-	-	1	2
overige dienstverlening	-	-	-	-	-
totaal	11	7	2	2	22

Regel is dat een onderneming maximaal vier perioden van zes weken gebruik kan maken van de WTV-regeling. In uitzonderlijke gevallen kan een vijfde periode worden toegekend indien herstel in die periode is gegarandeerd. In 2018 is hiervan geen gebruik gemaakt.

3.1.2 Reden van aanvraag

In onderstaande tabel is aangegeven welke redenen ondernemingen met een toegewezen aanvraag noemen voor het indienen van een aanvraag om werktijdverkorting.

Tabel 3.3 Redenen om werktijdverkorting aan te vragen (door ondernemingen met een toegewezen aanvraag).

	aantal ondernemingen (%)
Gevolgen droge zomer	5 (23%)
Uitbraak vogelgriep	6 (27%)
Stormschade	1 (5%)
Brand	10 (46%)
Totaal	22 (100%)

27% van de ondernemingen met een toegewezen verzoek om werktijdverkorting noemt vogelgriep als oorzaak, 23% de droge zomer en 5% stormschade. Bijna de helft (46%) van de ondernemingen noemt de 'reguliere' oorzaak brand als reden voor de aanvraag.

3.2 Werknemers waarvoor werktijdverkorting is aangevraagd

Het aantal werknemers waarvoor werktijdverkorting wordt aangevraagd is afhankelijk van de voor de onderneming specifieke problemen. De stillegging kan een deel van de onderneming maar ook de hele onderneming treffen.

Tabel 3.4 Aantal ondernemingen ingedeeld op basis van het percentage werknemers waarvoor WTV is aangevraagd, uitgesplitst naar economische klasse¹.

	% werknemers waarvoor werktijdverkorting is aangevraagd				Totaal
	1-24%	25-49%	50-74%	75-100%	
landbouw	-	-	1	5	6
industrie	-	-	-	2	2
bouwnijverheid	-	-	-	1	1
handel & horeca	-	1	-	6	7
vervoer & comm.	-	-	1	3	4
zakelijke dienstverl.	-	-	-	2	2
overige dienstverl.	-	-	-	-	-
totaal	-	1	2	19	22

¹ De verdeling naar grootteklasse is opgenomen in de bijlagen.

In bovenstaande tabel is aangegeven voor welk percentage van het personeel de ondernemingen werktijdverkorting hebben aangevraagd⁷. In 19 van de 22 ondernemingen is voor 75 tot 100% van de werknemers werktijdverkorting aangevraagd. In drie ondernemingen is voor 25 tot 74% van de werknemers werktijdverkorting aangevraagd. Het aantal werknemers waarvoor uiteindelijk werktijdverkorting wordt verleend kan afwijken van het aantal werknemers waarvoor werktijdverkorting is aangevraagd.

3.3 Percentage toegekende WTV

In onderstaande tabellen is, uitgesplitst naar economische sector dan wel grootteklasse, aangegeven welk percentage werktijdverkorting aan de ondernemingen is toegekend. In de tabel zijn de beschikingspercentages ten aanzien van de laatste door de ondernemingen ingediende aanvragen opgenomen.

Tabel 3.5 Het aan ondernemingen, bij laatste aanvraag, toegekende percentage WTV uitgesplitst naar economische sector.

	1-49% WTV	50% WTV	51-99% WTV	100% WTV	totaal
landbouw	-	-	-	6	6
industrie	-	-	-	2	2
bouwnijverheid	-	-	-	1	1
handel & horeca	-	-	-	7	7
vervoer & comm.	-	-	-	4	4
zakelijke dienstverl.	-	-	-	2	2
overige dienstverl.	-	-	-	-	-
totaal	-	-	-	22	22

⁷ Het in dienst zijnde personeel kan in de opeenvolgende aanvragen verschillen en daarmee ook het aantal werknemers waarvoor WTV wordt aangevraagd. In de rapportage is gekeken naar de werknemersopgave door de onderneming in de laatste ingediende aanvraag.

Tabel 3.6 Het aan ondernemingen, bij laatste aanvraag, toegekende percentage WTV uitgesplitst naar grootteklasse.

	1-49% WTV	50% WTV	51-99% WTV	100% WTV	Totaal
1-4 werknemers	-	-	-	8	8
5-9 werknemers	-	-	-	5	5
10-49 werknemers	-	-	-	8	8
50-99 werknemers	-	-	-	-	-
100+ werknemers	-	-	-	1	1
totaal	-	-	-	22	22

De werktijd wordt in beginsel met 50% verkort. Het is ook mogelijk om 100% werktijdverkortings toe te wijzen, bijvoorbeeld in geval van brand waardoor een hele onderneming stil ligt. In alle 22 ondernemingen is de werktijdverkortings op 100% vastgesteld.

3.4 Het gebruik van de toegekende werktijdverkortings

Voor 73% van de toegewezen aanvragen is het formulier betreffende het gemaakte gebruik ingeleverd. Uit de ingeleverde formulieren blijkt dat ook daadwerkelijk gebruik is gemaakt van de bij beschikking verleende werktijdverkortings. In de overige zaken is het formulier 'gemaakte gebruik' (nog) niet ingeleverd⁸.

Voor de aanvragen waarin gebruik is gemaakt van WTV, kan worden aangegeven hoeveel werknemers ook echt korter hebben gewerkt en hoeveel uren deze werknemers in totaal feitelijk niet hebben gewerkt.

De ondernemer kan na afloop van de vergunningsperiode voor WTV bij het UWV een tijdelijke WW-uitkering wegens WTV aanvragen. Het UWV vergoedt achteraf alleen de daadwerkelijk niet-gewerkte uren tijdens de vergunningsperiode.

Het feitelijke gebruik van de toegestane werktijdverkortings kan, afhankelijk van de omstandigheden waarin de onderneming zich bevindt, afwijken van het aantal werknemers waarvoor bij beschikking werktijdverkortings is toegekend. Dit geldt ook voor het aantal in de ondernemingen feitelijk niet gewerkte uren dat lager kan uitvallen dan het toegestane aantal uren werktijdverkortings als gevolg van een verbetering van de situatie.

Volgens de opgaven op de formulieren is er door 90% van de werknemers waarvoor werktijdverkortings is verleend, daadwerkelijk korter gewerkt.

Uitgedrukt in toegestane uren werktijdverkortings is voor 68% van het toegekende aantal uren werktijdverkortings feitelijk niet gewerkt.

⁸ Het inleveren van het formulier 'gemaakte gebruik' is noodzakelijk indien de onderneming in aanmerking wil komen voor een herhalingsaanvraag. Bij de interpretatie van dit percentage moet rekening worden gehouden met aanvragen waarvoor een beschikking is afgegeven, maar de verleende periode nog niet is verlopen en dus nog geen formulier 'gemaakte gebruik' is binnengekomen.

4 AFGEWEZEN VERZOEKEN OM ONTHEFFING

In totaal zijn de aanvragen van 29 ondernemingen afgewezen. In 26 gevallen betreft het door ondernemingen ingediende eerste aanvragen. Hieruit blijkt dat als er sprake is van afwijzingen dit doorgaans aan het begin van het traject gebeurt, wanneer een beroep wordt gedaan op de WTV-regeling, en niet in de fase van herhalingsaanvragen.

4.1 Achtergronden bij de afgewezen aanvragen

In onderstaande tabel is voor de ondernemingen met een afgewezen verzoek aangegeven waarom de aanvraag om werktijdverkorting werd ingediend. De meest voorkomende redenen zijn diversen (41%) en economische omstandigheden (28%).

Tabel 4.1 Redenen waarom ondernemingen van wie de aanvraag is afgewezen een aanvraag om werktijdverkorting hebben ingediend.

	aantal ondernemingen (%)
Gevolgen droge zomer	3 (10%)
Uitbraak vogelgriep	1 (3%)
Brand	5 (17%)
Economische omstandigheden	8 (28%)
Diversen	12 (41%)
totaal	29 (100%)

4.2 Redenen voor afwijzing

Een verzoek om ontheffing van het verbod op werktijdverkorting kan om verschillende redenen worden afgewezen. De in 2018 door ondernemingen ingediende eerste aanvragen (26) zijn afgewezen omdat:

- Er geen sprake is van een verminderde bedrijvigheid door buitengewone omstandigheden die in redelijkheid niet tot het normale bedrijfsrisico gerekend kunnen worden (22x)⁹.
- Er geen sprake is van een verwacht herstel van de bedrijvigheid tegen het einde van de ontheffingsperiode van 24 weken (2x).
- Er geen sprake is van een verminderde arbeidscapaciteit van meer dan 20% (2x).

4.3 Bezwaarschrift- en beroepsprocedures

In 2018 is bij het ministerie van SZW één bezwaarschrift ingediend tegen de negatieve beschikking. Het bezwaar is niet ontvankelijk verklaard.

⁹ In sommige gevallen worden oorzaken als brand, vogelgriep of droogte wel tot het normale bedrijfsrisico gerekend. Voorbeeld: aanvragen i.v.m. de droge zomer van ondernemingen uit de sectoren landbouw en vervoer zijn allemaal toegewezen (direct getroffen), maar aanvragen van ondernemingen die landbouwwerktuigen vervaardigen of verhandelen en te maken kregen met minder investeringen in landbouwwerktuigen als gevolg van de droogte, zijn afgewezen (indirect getroffen).

BIJLAGEN

1 OVERZICHT VAN ONDERNEMINGEN EN AANVRAGEN 2018

In onderstaande tabellen wordt voor 2018 een overzicht van het aantal ondernemingen én het aantal door deze ondernemingen ingediende aanvragen om werktijdverkorting, onderverdeeld naar economische sector en grootteklasse, weergegeven.

Tabel 1 Totaalaantal ondernemingen met een beroep op de WTV-regeling, uitgesplitst naar economische sector en grootteklasse.

	1-4 werkn.	5-9 werkn.	10-49 werkn.	50-99 werkn.	100+ werkn.	totaal
landbouw	1	1	5	-	-	7 (14%)
industrie	2	2	2	-	1	7 (14%)
bouwnijverheid	-	-	1	-	-	1 (2%)
handel & horeca	10	3	6	-	-	19 (37%)
vervoer & communicatie	1	3	2	-	-	6 (12%)
zakelijke dienstverlening	2	2	1	-	2	7 (14%)
overige dienstverlening	5	-	-	-	-	5 (10%)
totaal	21 (40%)	11 (21%)	17 (33%)	- -	3 (6%)	52 (100%)

Tabel 2 Totaalaantal door ondernemingen ingediende aanvragen, uitgesplitst naar economische sector en grootteklasse.

	1-4 werkn.	5-9 werkn.	10-49 werkn.	50-99 werkn.	100+ werkn.	totaal
landbouw	1	1	9	-	-	11 (15%)
industrie	2	2	2	-	1	7 (9%)
bouwnijverheid	-	-	2	-	-	2 (3%)
handel & horeca	15	8	7	-	-	30 (40%)
vervoer & communicatie	1	3	6	-	-	10 (13%)
zakelijke dienstverlening	5	2	1	-	2	10 (13%)
overige dienstverlening	5	-	-	-	-	5 (7%)
totaal	29 (39%)	16 (21%)	27 (36%)	- -	3 (4%)	75 (100%)

2 OVERZICHT VAN NEDERLANDSE ONDERNEMINGEN

In onderstaande tabel wordt de verdeling van de Nederlandse ondernemingen over de verschillende economische sectoren en grootteklassen weergegeven. De gegevens zijn ontleend aan het CBS¹⁰. In tabel 1 is een procentuele verdeling gegeven, in tabel 2 een verdeling van absolute aantallen.

Tabel 1 Percentage ondernemingen in Nederland, uitgesplitst naar zowel economische sector en grootteklasse¹¹.

	1-4 werkn.	5-9 werkn.	10-49 werkn.	50-99 werkn.	100+ werkn.	totaal
landbouw	8%	1%	1%	-	-	10%
industrie	3%	1%	2%	-	-	7%
bouwnijverheid	5%	1%	1%	-	-	8%
handel & horeca	19%	6%	5%	-	-	31%
vervoer & communicatie	4%	1%	2%	-	-	8%
zakelijke dienstverlening	14%	4%	3%	-	-	21%
overige dienstverlening	10%	3%	2%	-	1%	17%
totaal	62%	18%	15%	2%	2%	100%

Tabel 2 Absolute aantal ondernemingen in Nederland, uitgesplitst naar zowel economische sector en grootteklasse.

	1-4 werkn.	5-9 werkn.	10-49 werkn.	50-99 werkn.	100+ werkn.	totaal
landbouw	28130	3315	1970	115	60	33590
industrie	9830	4645	6285	1265	1380	23405
bouwnijverheid	16405	4675	4355	515	350	26300
handel & horeca	64620	22345	16655	1715	1290	106625
vervoer & communicatie	14215	4785	5515	845	790	26150
zakelijke dienstverlening	47495	12285	10765	1555	1625	73725
overige dienstverlening	35815	10815	7450	1050	2345	57475
totaal	216510	62865	52995	7060	7840	347270

¹⁰ CBS Statline, *Bedrijven naar grootte en rechtsvorm*, 1^e kwartaal 2019.

¹¹ In sommige cellen is het aantal ondernemingen te klein om als percentage (als geheel getal) te worden weergegeven. Verder geldt dat als gevolg van afrondingsverschillen binnen de cellen de som per kolom en per rij niet altijd overeenkomt met de randtotalen. Deze randtotalen zijn de cijfers die in het rapport zijn gebruikt.

3 OVERZICHT VAN TOE- EN AFGEWEZEN AANVRAGEN

In onderstaande tabellen is het aantal toegewezen en afgewezen aanvragen (totaal 75) uitgesplitst naar economische sector en grootteklasse in beeld gebracht.

Tabel 1 Totaalaantal toegewezen aanvragen, uitgesplitst naar zowel economische sector en grootteklasse.

	1-4 werkn.	5-9 werkn.	10-49 werkn.	50-99 werkn.	100+ werkn.	totaal
landbouw	1	1	8	-	-	10
industrie	1	-	-	-	1	2
bouwnijverheid	-	-	2	-	-	2
handel & horeca	10	7	1	-	-	18
vervoer & communicatie	-	2	6	-	-	8
zakelijke dienstverlening	4	-	1	-	-	5
overige dienstverlening	-	-	-	-	-	-
totaal	16	10	18	-	1	45

Tabel 2 Totaalaantal afgewezen aanvragen, uitgesplitst naar zowel economische sector en grootteklasse.

	1-4 werkn.	5-9 werkn.	10-49 werkn.	50-99 werkn.	100+ werkn.	totaal
landbouw	-	-	1	-	-	1
industrie	1	2	2	-	-	5
bouwnijverheid	-	-	-	-	-	-
handel & horeca	5	1	5	-	-	11
vervoer & communicatie	1	1	-	-	-	2
zakelijke dienstverlening	1	2	-	-	2	5
overige dienstverlening	5	-	-	-	-	5
totaal	13	6	8	-	2	29

Er zijn in 2018 geen aanvragen ingetrokken.

Met betrekking tot één aanvraag was eind 2018 nog geen beslissing genomen (doorloop naar 2019): handel & horeca; 10-49 werknemers.

4 OVERZICHT VAN TOE- EN AFGEWEZEN EERSTE AANVRAGEN

In onderstaande tabellen is analoog aan bijlage 3 het aantal toegewezen en afgewezen *eerste* aanvragen (totaal 51) weergegeven.

Tabel 1 Aantal toegewezen eerste aanvragen, uitgesplitst naar zowel economische sector en grootteklasse.

	1-4 werkn.	5-9 werkn.	10-49 werkn.	50-99 werkn.	100+ werkn.	totaal
landbouw	1	1	5	-	-	7
industrie	1	-	-	-	1	2
bouwnijverheid	-	-	1	-	-	1
handel & horeca	3	4	1	-	-	8
vervoer & communicatie	-	1	3	-	-	4
zakelijke dienstverlening	1	-	1	-	-	2
overige dienstverlening	-	-	-	-	-	-
totaal	6	6	11	-	1	24

Tabel 2 Aantal afgewezen eerste aanvragen, uitgesplitst naar zowel economische sector en grootteklasse.

	1-4 werkn.	5-9 werkn.	10-49 werkn.	50-99 werkn.	100+ werkn.	totaal
landbouw	-	-	-	-	-	-
industrie	1	2	2	-	-	5
bouwnijverheid	-	-	-	-	-	-
handel & horeca	3	1	5	-	-	9
vervoer & communicatie	1	1	-	-	-	2
zakelijke dienstverlening	1	2	-	-	2	5
overige dienstverlening	5	-	-	-	-	5
totaal	11	6	7	-	2	26

Er zijn in 2018 geen eerste aanvragen ingetrokken.

Met betrekking tot één eerste aanvraag was eind 2018 nog geen beslissing genomen (doorloop naar 2019): handel & horeca; 10-49 werknemers.